SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 38. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 28, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 28-го ЛЮТОГО 1995 р. Ч. 38. РІК CII.

О. МОРОЗ ГОТУЄ ЗАКОН ПРО НАДЗВИЧАЙНИЙ СТАН

Київ (Р. Р.) — У вівторок, 21-го лютого, виступаючи на зборах голів профспілкових комітетів, голова Верховної Ради України Олександер Мороз повідомив, що доручив Урядові протягом березня внести на розгляд парляменту проєкт закону про надзвичайний стан.

За словами Мороза, Україна підходить до кульмінаційного моменту свого кризового стану, який слід очікувати в березні. Передусім ідеться про управління економікою держави під час кризи, оскільки „надзвичайний стан в економіці України і так уже є", бо 75 відсотків людей живуть дуже бідно, півтора відсотка — дуже багато, решта — бідні або відносно забезпечені.

О. Мороз зауважив, що криза спостерігається і в профспілковому русі, виникла потреба децентралізації та укладення реґіональних профспілкових угод. Необхідні тісніші контакти профспілок з Верховною Радою, особливо в питаннях вимог до Уряду і Президента з питань соціяльного захисту громадян, вважає О. Мороз. Він також висловився за надання профспілкам права законодавчої ініціятиви і сказав, що його турбує „прояв сталої тенденції до паралельного законотворення виконавчими структурами". Як приклад, Мороз навів створення Президентом Комісії з експортно-імпортних операцій, положення про діяльність якої „підписав чиновник", порушуючи існуючий закон.

ДЕЛЕҐАЦІЯ УКРАЇНИ ПОВЕРНУЛАСЯ З МОСКВИ

Київ (Р. Р.). — Сюди 22-го лютого з Москви повернулася українська урядова делеґація, очолювана першим віцепрем'єр-міністром Євгеном Марчуком. Члени делеґації 21-го лютого провели чергові переговори з узгодження та закріплення досягнутих домовлень в рамках підготови широкомасштабного договору між Україною і Росією.

Згідно з повідомленням української амбасади в Росії, Є. Марчук та перший заступник голови російського уряду Олег Сосковець обговорили „широке коло питань, пов'язаних з підготовою до підписання договору про дружбу і співпрацю між двома державами". Темою дискусій були економічні питання, зокрема, українські борги, і проблеми Чорноморської фльоти.

Є. Марчук повідомив, що зустріч пройшла в конструктивному дусі та атмосфері взаєморозуміння.

Серед учасників переговорів було поширено текст звернення Бориса Єльцина до федеральних зборів Росії, де сказано, що його стратегічним завданням є закріплення позитивних зрушень, намічених у відносинах з Україною. „Росія з розумінням ставиться до труднощів, які переживає братський український народ у становленні своєї держави, особливо в економічній сфері. Не дивлячись на власні проблеми, ми готові підставити плече. Ми очікуємо, що і українське керівництво, усвідомлюючи важливість добросусідських відносин з Росією, пройде свою частину шляху до договору про дружбу і співпрацю між Росією і Україною".

Міністер економіки України Роман Шпек вважає, що Росія є для України стратегічною зоною ресурсів і ринків збуту. Щоправда, так думають не всі. Наприклад, успішний львівський підприємець Петро Малех, президент Акціонерного Товариства „Львів — Петроль", який забезпечує львів'ян нафтопродуктами лише з неросійських держав, вважає, що українська „залежність від російського краника — казочка для простачків".

Ліві пікетували телекомпанію України

Київ (Р. Р.). — Тут у середу, 22-го лютого, комуністи, соціялісти та інші прихильники „лівих" сил пікетували Державну телевізійну і радіо компанію, не зважаючи на те, що міська адміністрація заборонила проводити акцію у працюючий день.

Близько 300 осіб з червоними прапорами та гаслами вимагали надання їм більше часу на телевізії та радіо для висвітлення своїх поглядів на сьогоднішню ситуацію в державі. На транспарантах були написи „За Советский Союз", „Геть буржуазний капіталізм" тощо.

Перший секретар Міського комітету Соціялістичної Партії Олександер Божко сказав: „Ми не розраховуємо на те, що наші вимоги задовольнять. Головною метою пікетування є попередження Верховної Ради і Президента про недопустимість нехтування поглядами чисельніших політичних сил України".

Член Політичної ради Соціялістичної Партії Василь Арєстов сказав, що учасники пікету вимагають звільнити з посади таких журналістів Держтелерадіокомпанії: Емму Бабчук, Юрія Карташова, Наталію Самоляк, Юрія Сивашова, Наталку Чангулі, які виступають на суспільно-політичні та історично-культурні теми, а також дикторів Українських телевізійних новин Василя Бирзула, Костянтина Журу та Алу Мазур, які, на думку пікетувальників, висловлюють інтереси „правих" сил. „Як може працювати в Українських телевізійних новинах (УТН) член УНА-УНСО Наталка Чангулі, заангажована ідеями своєї організації?" — запитує Арєстов і погоджується, що названих журналістів можна не звільняти з праці, але перевести на інші програми, як це зробили з радіожурналістом Миколою Довничем, якого перевели на сільськогосподарські програми. Арєстов сказав, що „ліві" проведуть віче за СССР.

Близько 11-ої години ранку з'явилися і демократи, які тримали гасла на підтримку національно-патріотичних сил. Керівництво Держтелерадіокомпанії розпочало переговори з учасниками пікету, але в цей час надійшов анонімний телефонічний дзвінок, що в приміщенні Держтелерадіокомпанії підкладено вибухівку і що площа теж замінована. Довелося всіх евакувати. Наступні дзвінки повідомили, що вибух станеться через 15 хвилин. Демонстранти залишили площу, вірніше подвір'я Держтелерадіокомпанії. Пікетувальники дістали обіцянку, що з представниками „лівих" зустрічатимуться керівники Держтелерадіо і спільно вирішуватимуть невідкладні проблеми. Вибуху не було і вибухівки не знайдено.

Голова Держтелерадіокомітету Зіновій Кулик пообіцяв надати „лівим" час для їхніх передач з нагоди 50-річчя перемоги у Другій світовій війні та закликав працівників державних і недержавних телерадіокомпаній „одностайно стати на захист свободи слова". Вимоги учасників пікетування Кулик назвав „прикладом відвертого повернення до цензури". За словами Кулика, Національна рада з питань телебачення і радіомовлення підготувала остаточний проєкт про ліцензування телерадіокомпаній і що Національна рада не втручається у кадрові, фінансові, технічні питання, а лише спільно обговорює і узгоджує концепцію державних програм.

Вшанують пам'ять О. Тарнавського

Філядельфія (І. Р.). — 43-ій Відділ СУА, який приділяє багато уваги поетам, письменникам і мистцям, влаштовує свій черговий літературний вечір, присвячений пам'яті Остапа Тарнавського, поета, прозаїка, есеїста, літературного і театрального критика, журналіста і перекладача.

Вечір відбудеться в суботу, 25-го березня о год. 5-ій по полудні тут в Українському Освітньо-Культурному Центрі.

Слово про поета виголосить проф. д-р Леонід Рудницький. В програмі буде мистецьке читання творів О. Тарнавського і музична точка. Після закінчення програми — товариська зустріч при буфеті.

КИЇВ. — Тут у п'ятницю, 17-го лютого, в Будинку Вчителя відбувся літературний вечір колишнього багаторічного політв'язня, видатного громадського діяча, публіциста-філософа, літературознавця і поета Євгена Сверстюка, якого висунено на здобуття державної нагороди ім. Т. Шевченка. Присутні мали нагоду ознайомитися з 12-ма книгами Сверстюка, виставленими на стенді. Жодна з його книг не була видана в Україні, а лише за кордоном. Є. Сверстюк, як і Ала Горська, Іван Світличний, Василь Стус, Василь Симоненко та інші сини і дочки України, обрав для себе шлях правди і справедливості, шлях боротьби зі злом і не зійшов з цього тернистого шляху навіть у тюрмах, таборах та засланнях. Усе пережите він висловив у поезії та публіцистичних творах, які тепер представлені на найвищу державну нагороду.

Готується друга конференція боротьби зі злочинністю

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Редакцію „Свободи" відвідали добре вже нам знані гості, полковник Ігор Раковський і митець, а тепер координатор різних міжнародних конференцій в Україні Володимир Луців, з якими прибув вперше, гість з України полковник Василь Дідик, співробітник Міністерства Внутрішніх Справ, член Організаційного комітету 2-ої Міжнародної конференції боротьби з організованою злочинністю, що має відбутися в Києві у вересні цього року.

В редакції „Свободи" (зліва): І. Раковський, В. Дідик та В. Луців.

Про першу того рода міжнародну конференцію під патронатом Міністерства Внутрішніх Справ України і за ініціятивою Асоціяції Поліційних Старшин Українського Походження в ЗСА, яка відбулася в серпні минулого року, писали ми обширно у нашому щоденнику. Тому тепер з приємністю слухаємо плянів чергової подібної імпрези, яка ставить Україну на міжнародну арену у боротьбі з організованою злочинністю, що є тепер світовою язвою.Тим разом плянована конференція, у справі якої приїхав до ЗСА полк. В. Дідик, має за мету розглядати так поширену тепер у світі, а вже зокрема в Україні злочинність у фінансово-кредитових та банкових ділянках. Ясно, що при теперішніх обставинах зорганізована грошева злочинність — це світова справа і тому конференцією вже зацікавлені чужинецькі експерти та поліційні чинники.

Коли питаємося В. Дідика, що є секретарем комітету для підготови конференції від Міністерства Внутрішніх Справ, який очолює перший заступник міністра Олександер Іщенко, яка мета і які теми будуть обговорені, дістаємо на це обширну відповідь і повне вияснення.

Організаційний комітет саме працює над визначенням країн, які мали б дати доповідачів та йдеться про це, щоб зібрати якнайкращих фахівців у цій ділянці, які могли б дати такі рекомендації, що були б сприятливі для усіх країн.

Які теми мають на приміті організатори, що саме тепер шукають відповідних доповідачів, — питаємо.

— Це вдосконалення взаємодії на полі банково-фінансовому і це так національно і міжнаціонально, впровадження електронічних систем і їх відповідне використання, виявлення і протидія фінансової злочинності, роля кримінальних і адміністративних чинників у фінансовій політиці. Розуміється, теми достатньо поважні і тому організатори, які відвідують нашу редакцію цілу свою енергію зосередили тепер на встановленні зв'язків з різними міжнародними банковими колами, як також іншими чинниками Заходу, що також зацікавлені проблемою так поширеної злочинності, яка охоплює цілу світову банкову систему. Наші гості тому підкреслюють, що

(Закінчення на стор. 3)

Світовий банк пропонує транспортову програму

Київ (УНІАР). — Тут 17-го лютого у представництві Світового банку відбулися наради з участю представників Кабінету Міністрів України, Міністерства Фінансів та Міністерства Транспорту, які розповіли про стан справ у міському транспорті, де платня за проїзд покриває лише сім відсотків видатків на утримання трамваїв, тролейбусів та автомобілів. Об'єм електротранспорту за 1994 рік становлять понад три трильйони карбованців. Близько 30 відс. усього рухомого складу транспорту вичерпали свої ресурси і вже давно повинні бути зліквідовані, але ще й досі працюють. Кара за безплатний проїзд становить 2,000 карбованці, а ціна квитка — 5,000 карбованців. Справа в тому, що розмір грошової кари пов'язаний з мінімальною зарплатою, розмір якої незмінний, не зважаючи на зріст цін. Крім того, 30 категорій громадян користуються пільгами, тобто правом на безплатний проїзд. Міністер транспорту Вілісович назвав такі цифри" 17.5 міл. громадян мають право на безплатний проїзд у міському транспорті, а це майже 50 відсотків усього працездатного населення. Та здебільшого не платять за проїзд і всі інші громадяни.

Світовий банк запропонував українському Урядові спільний проєкт розвитку міського громадського транспорту України. Головний економіст представництва Світового банку в Україні Андреас Зейльон та керівник проєкту Тілл упродовж двох років вивчали інфраструктуру міського транспорту в Україні. Тепер тут створено тимчасовий міжвідомчий комітет для підготови спільного зі Світовим банком проєкту. Вже в квітні цього року буде готовий плян його запровадження, який передбачає управління інфраструктурою як комерційним підприємством, розвиток конкуренції, партнерство державного і приватного секторів у фінансуванні. В третьому кварталі цього року проєкт почнуть запроваджувати у Києві, Львові та Кривому Розі.

ЧЕРНІВЦІ. — Тут посилюється критична ситуація, спричинена зсувом ґрунту. Уже зруйновано 16 будівель і фахівці визначили сейсмічно небезпечними 64 ділянки, з яких 10 є критичними. Минулого тижня зафіксовано провали ґрунту до 4-ох метрів з правого боку схилу. З'явилися тріщини на нових будинках. Після дощу, що випав 17-го лютого вночі, швидкість зсуву ґрунтів досягла 15 міліметрів на годину. Фотографування усіх 64 зсувонебезпечних зон площею 1,700 гектарів показало, що ситуація катастрофічна. Причинами зсуву стало підвищення рівня ґрунтових вод та нерозволоження ґрунту на схилах, спричинене втратами в мережах водогону та каналізації.

В АМЕРИЦІ

КІЛЬКА ТИЖНІВ ТОМУ Палата Репрезентантів схвалила законопроєкт, в якому пропонується конституційну поправку про кожнорічне збалянсування державного бюджету. Законопроєкт передано до Сенату, де гострі дебати над його долею далі тривають. Все ж таки, цей законопроєкт здобуває в Сенаті чим раз більшу кількість голосів і є сподівання, що при голосуванні його таки схвалять. Серед тих, які змінили свою думку та перейшли на бік прихильників законопроєкту останніми днями є два сенатори-демократи Джозеф Байден з Делавер і Том Гаркін з Айови.

ЯК ВІДОМО, ПРЕЗИДЕНТ ЗСА Билл Клінтон минулого тижня відбув дводенні офіційні відвідини до Канади. Перебуваючи в Оттаві, столиці Канади, він виступив з промовою у парляменті, в якій зокрема підкреслив не надто велику прихильність до намірів квебецьких сепаратистів дальше намагатися відділити провінцію Квебек від Канади, як окрему державу. Його слова про те, що „у світі понівеченому етнічними конфліктами, які порозділювали народи, Канада є прикладом того, як люди різних культур можуть жити і працювати в мирі, добробуті та взаємній пошані". Ці слова Президента ЗСА викликали цілу бурю оплесків і піднесли на ноги всіх членів парляменту за вийнятком 53-ох із партії квебецьких сепаратистів.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ЗСА Джиммі Картер минулого четверга, 23-го лютого,на запрошення гаїтського президента Жана- Бертрана Арістіда прибув до столиці Гаїті Порт о Пренс, щоб отримати почесний науковий ступінь від університету Груп Олівіє Колляборатер.П'ять місяців проминуло від часу, як саме Дж. Картер був тим, що допоміг переконати гаїтських диктаторів виїхати з країни та мирним шляхом повернути до влади народом обраного в демократичних виборах Президента Ж.Б.Арістіда.Тоді Дж. Картер був героєм дня. Цим разом навіть ніхто його не зустрічав з приїздом, а президент Ж.Б.Арістід привітав його аж наступного дня.

ВІДВІДУЮЧИ МИНУЛОГО тижня з президентом ЗСА Канаду, в Оттаві, захворів секретар Державного департаменту Воррен Кристофер. Після лікарської перевірки в Оттавській громадській лікарні у нього виявлено невелику кроваву виразку шлунка. Лікарі рекомендували, щоб 69-річний В.Кристофер залишився на добу в лікарні, підкреслюючи при тому, що ліками за кілька тижнів можна вилікувати виразку. Загальний стан здоров'я секретаря Державного департаменту є в дуже добрий,згідно з твердженнями канадських лікарів.

ДЖОН ГІНКЛІ, АТЕНТАТЧИК на життя у 1981 році тодішнього президента ЗСА Роналда Реґена, підписав документ, яким передав трьом потерпілим під час його спроби вбити Р.Реґана майже 2.9 міл.дол. з майбутніх приходів продажу в будь-якій формі розповіді про його життя. Цими трьома особами є Джеймс Брейді, колишній пресовий секретар Білого Дому, якого Брінклі пострілом в голову частинно скалічив на ціле життя, Тимоті МекКарті, агент тайної служби, та Томас Делеганті, місцевий поліціянт, які також були поранені. Один із адвокатів Дж.Гінклі, Б.Дж.Джовнс-Террелл, підкреслив, що його клієнт робить це для того, щоб в якийсь спосіб подати їм відшкодування за пошкодування, але цей документ дальше не забороняє йому відрікатися від відповідальности за їхнє поранення.

Б. КЛІНТОН ЗАКІНЧИВ ПЕРШУ ВІЗИТУ В КАНАДУ

Оттава. — Від середини до кінця минулого тижня відбувалася візита Президента ЗСА Билла Клінтона до Канади. Ця важлива подія припала на складний для канадців час, оскільки їхня країна стоїть перед загрозою відокремлення франкомовної провінції Квебек.

Здаючи собі справу з надзвичайної гостроти канадської проблеми, президент Б. Клінтон був дуже розважливий у своїх висловлюваннях. Найменшою мірою не критикуючи квебекського сепаратизму, Б. Клінтон дав до зрозуміння, що З'єднані Стейти Америки підтримують неподільну Канаду. Він нагадав слова колишнього американського президента Гаррі Трумана, які дотепер не втратили своєї актуальности:„ Знаменне досягнення Канади в галузі єдности, терпіння, вміння триматися золотої середини дає чудовий приклад дружнім країнам і багато чому їх вчить". На ці слова канадський парлямент відповів бурхливими оплесками. Щоправда, 53 члени квебекської партії сепаратистів Бльок Кебекуа при цьому мовчали.

Але коли дещо пізніше президент Б. Клінтон підкреслив, що „канадці самі повинні вирішувати свою долю", то цим словам плескали сепаратисти. Відтак прем'єр-міністер Канади Жак Кретієн витлумачив цей вислів Б. Клінтона як такий, що сприяє єдності Канади: мовляв, американський президент вірить у державну мудрість канадців, у те, що вони відкинуть згубний шлях до розколу країни.

Б. Клінтон мав окрему зустріч з лідером квебекських сепаратистів у канадському парляменті Люсієном Бушаром. Його погляди американський президент вислухав, але не прокоментував їх.

У п'ятницю, 24-го лютого, сторони підписали угоду в ділянці цивільного летунства у рамках договору про вільну торгівлю у Північній Америці.

Готуються до наступу

Севастопіль (УНІАР). — Тут 18-го лютого відбулася перша міська конференція робітників, селян і трудової інтелігенції реґіону. Її організатором став бльок лівих сил, що має назву „Трудовой Севастополь — за Советскую Родину".

У конференції взяли участь понад 500 делегатів від 155 робітничих колективів і 30 громадських організацій. У виступах делегатів відзначалося, що „злочинна руйнація Совєтського Союзу, насильницька капіталізація країни через нищення суспільної власности привели до жебрацького стану трудівників і вибуху злочинности". Тому учасники конференції закликали усіх робітників до „рішучого політичного і соціяльного наступу на владу за свої права". Тоді ж створено громадський рух „Трудовой Севастополь", який має на меті відродження СССР.

ЛЬВІВ. — На нараді з керівним активом области Президент України Леонід Кучма зазначив, що не можна недооцінювати загрози поділу держави на частини і не можна залишати поза увагою діяльність екстремістських груп, які дискредитують національну ідею і провокують погане ставлення до України з боку інших держав. Президент закликав до єдности і злагоди, щоб пережити важкі часи і не допустити, щоб Україна стала полігоном суперечностей між Заходом і Сходом.

У СВІТІ

ОЗБРОЄНІ формації афганського студентського руху Талібан вступили до Кабулю з метою роззброєння усіх інших угрупувань, що ворогують між собою.До рішучих дій вояки Талібану вдалися після того, як президент країни Бурганудін Рабані не відповів на їхню ультимативну вимогу надати їм можливість без кровопролиття увійти до міста. Ще раніше студенти відтіснили війська прем'єр-міністра Гульбеддіна Гекматіяра, головного політичного і військового противника президента Раббані.

КАТАР закликав арабські країни відмовитися від претенсій до Багдаду, висунутих після війни в Перській затоці. Катарський мін істер закордонних справ Гамад бен Джазем Джабер аль Тані сказав в інтерв'ю місцевій телевізії:„Ми мусимо поставитися до Іраку гуманно і повернути його в арабські ряди, а відтак і в міжнародну спільноту". На відміну від інших арабських держав Перської затоки, Катар після іракського нападу на Кувайт у 1990 році зберіг добрі стосунки з Багдадом.

У ЛОНДОНІ з офіційною візитою побував голова Верховної Ради Грузії Едуард Шеварднадзе. Його прийняла королева Великобританії Єлисавета, а також прем'єр-міністер Джан Мейджор і міністер закордонних справ Даглас Гирд.

КАНАДСЬКА еміґраційна влада відмовилася видати в'їзну візу для Вінні Мандели, колишньої дружини президента Південно-Африканської Республіки Нелсона Мандели. Канадське законодавство забороняє в'їзд у країну особам, яких звинувачувалося у будь-яких кримінальних злочинах. В. Мандела три роки тому була підсудною у зв'язку її причетністю до збройного нападу і викрадення декількох людей.

АМБАСАДА ЗСА в Ізраїлі, за прикладом інших держав, має намір перебратися з Тель-Авіву до Єрусалиму. Вона вже придбала там земельну ділянку і невдовзі почнеться будівництво резиденції для американського амбасадора. Передбачається, що амбасада України також змінить місце свого перебування. Уряд Ізраїля заохочує переїзд дипломатичних місій до Єрусалиму і сподівається, що це станеться до 1996 року, коли країна святкуватиме 3000-річчя Єрусалиму.

ЗГІДНО С ОСТАННІМИ даними, населення Китаю налічує 1.2 біл. осіб, а це становить п'яту частину населення всього світу. Тепер у країні проходять так звані Дні народонаселення, присвячені проблемам планування родини. У Китаї дозволяється мати тільки одну дитину, виняток зроблено для сільських родин, які можуть мати по двоє, іноді й по троє дітей. Завдяки цим обмеженням темпи приросту населення в Китаї за останні 25 років зменшилися у 2.5 раза.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Між фундаменталізмами

Ледве чи знайдеться тепер американський періодик, який бодай в одному своєму числі обминув би тему фундаменталізму.Щоправда, тут діє якийсь дивний трафарет: як тільки мова заходить про фундаменталізм, то в усіх без вийнятку випадках це означає, що йдеться саме про мусулманський. І пропонується хмара відповідних близькосхідніх фактів. Хоче читач чи ні, а мусить зробити висновок, що радикальні ісламські рухи є великою загрозою для демократії. Не обмежуючи себе релігійно-світоглядовими проблемами, фундаменталізм рветься до абсолютної контролі над державою і суспільством, прагне впливати на міжнародне життя, не гребуючи при цьому ніякими, в тому числі атигуманними і антирелігійними, засобами.

Один Іран чого вартий.Ісламська революція 1979 року, під час якої Хомейні обіцяв повернути народові традиційні культурні і духові вартості, для одних обернулася тяжким гнітом, а для інших — фанатизмом і войовничістю, логічним вислідом яких є тероризм.

До непривабливого портрету іранського ісламізму додає кілька нових темних плямок публікація у березневому числі „Рідер'с Дайджест". На цей раз довідуємося, що Іран, використовуючи наймодернішу американську поліграфічну технологію, успішно підроблює американські ж доляри, і то на більйонові суми.Фальшиві гроші годі відрізнити від справжніх, так що років з п'ять вони діяли в загальносвітовому обігу, руйнуючи економіку нашої держави.Як відомо, радикальний ісламізм має її за „ворога число 1".

А далі автор публікації в „Рідер'с Дайджест", Нейтан М. Едамс, несподівано пов'язує тему мусулманського фундаменталізму з Україною. Мовляв, Україна продала арабським країнам велику кількість зброї, а ті розрахувалися з нею фальшивими долярами.

Чи нема тут непомітного тиску на читача? Чи не змушується його думати в той спосіб, що так їй, тій нецивілізованій Україні, й треба, якщо вона шукає партнерів серед фанатиків? Ніякі подібні інформації з України не надходили, одначе якби це навіть виявилося правдою, то хіба продаж-купівля зброї є доказом симпатій чи хоч би партнерства? Ні, тольки доказом національних інтересів. Але це вже стає модою — тісненько пов'язувати Україну з якимось „всесвітнім злом" — то з „генетичним антисемітизмом", то з мусулманським фундаменталізмом.

А тим часом ніяке суспільне явище, навіть мусулманський радикалізм, не зводиться до однієї якости. Іслям не вичерпується фундаменталізмом і тероризмом, за понад 14 століть він збагатив скарбницю людської культури не одним естетичним і науковим шедевром.Подруге, фундаменталізм ,як крайній світогляд, врівноважує собою якусь протилежну крайність, і нею ісламісти вважають західній лібералізм, секуляризм і взагалі модернізм, який, на їхню думку, ототожнюється зі вседозволеністю і тотальним занепадом моралі.

Нарешті, дуже прикро, що для Америки світ клином зійшовся на непоступливих мусулманах і вона не бачить не менших, а ще більших небезпек з боку інших фундаменталізмів.Все двадцяте сторіччя минає під знаком кривавих комуністичних фундаменталізмів, від яких зазнали страшного горя десятки і сотні народів і націй.Ще не встиг розвіятися дим за комунізмом, як з московських надр зринає „ідея" православного панслявізму, метою якої є замінити комуністичний фундаменталізм і стати ортодоксальною ідеологією відновленої імперії. Це та загроза, від якої врешті-решт і Заходові, зокрема Америці, не вдасться сховати голову в пісок.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

М. Мельник

У БОРОТЬБІ З ДЕСТРУКТИВНИМИ СИЛАМИ В УКРАЇНІ

I

У виборах в березні минулого року комуністи здобули коло 30 процентів місць у Верховній Раді. Пропорція патріотів-реформаторів була приблизно така сама. Всі інші — це, формально, безпартійні, та коли треба було вибирати голову ВР, тоді частина їх підтримала комуністів.

Дотепер роля комуністів у новій ВР і в суспільстві була деструктивна відносно і економічної, і національної політики. В обох ділянках вони представляли позиції, некорисні для розбудови української держави.

Деякі їхні позиції, зокрема в економічній ділянці, я вже згадував і обговорював у минулому. Це були ідеї старих часів. Треба дивуватись, як їхній провід, мабуть, не тільки через заскорузлість, але й з огляду на низький інтелектуальний рівень, не доглупався, що його ідеологічне навантаження — це не майбутнє, а минуле, яке більше ніколи не повернеться.

Вони далі мріють про те, щоб унеможливити існування людей, які можуть заробляти гроші завдяки приватній власності на землю чи капітал. Але ж сьогодні ніяка комуністична партія в економічно розвинених країнах не має можливости здобути більшість голосів для того, щоб зліквідувати приватну власність, а разом з тим запровадити всеохоплююче економічне плянування.

Українські комуністи пропонують повернення до методів старого режиму і старої економічної системи і чомусь не можуть зрозуміти, що та система виявилася нежиттєздатною, і що в тому немає найменшого сумніву. Завдяки диктатурі партії, яка уможливила приблизне виконання плянів, економіка СССР на початку досить швидко почала індустріялізуватися і рости. Це було можливе тому, що партія могла забрати людей зі села і заставити їх до будови фабрик і продукції машин. Ціла та операція була до вирішальної міри полегшена величезними запасами нафти, ґазу, вугілля, різних руд, золота (коло 15 відсотків світових запасів), діямантів, харчових продуктів і т.д. Коли Фідель Кастро пробував зробити те саме на Кубі, з того не вийшло абсолютно нічого. Приблизно те саме сталося в Китаї Мао Дзедонґа.

У вісімдесятих роках ріст економіки СССР сповільнився до тієї міри, що різниця між національним доходом СССР і доходом розвинених країн Заходу почала не зменшуватися, а збільшуватися. Та в тому нічого дивного. Треба тільки порівняти продуктивність будь-якого підприємства чи колгоспу в СССР з подібним підприємством чи фермою на Заході. Тут ніякого порівняння немає і бути не може. Отже, чому не взяти за приклад ті колишні комуністичні країни, які з успіхом запроваджують економічні реформи, завдяки яким різниця в життєвому рівні між ними і західніми країнами буде не збільшуватися, а зменшуватися? Часом дивуєшся, яка людина зі здоровим глуздом хотіла б повернути до економічної системи СССР? І коли українські комуністи ще й тепер мають деякий успіх, пропонуючи того роду речі населенню, то це не тільки проблема безкритичности народних мас. Це теж вина української реформаторської політичної еліти.

(Закінчення буде)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЛИСТ, ПІД ЯКИМ МОЖНА ПІДПИСАТИСЯ

Лист україномовної росіянки Е. Кругової п. з. „Російська комедія чи українська трагедія?" („Свобода" з 14-го лютого ц. р.) поділав на мої емоції. Скільки в цьому листі щирої любови до України і українців та турботи за майбутнє України! Під тим листом може підписатися кожна високосвідома й патріотична українська людина.

Любов до України росіянки Е. Кругової переступає „територіяльний патріотизм", бо вона також глибинно познайомлена з творами наших визначних і передових поетів і письменників. Вона „сприйняла духові надбання, багатство і красу української мови, літератури і мистецтва". Вона також „пізнала багатостраждальну історію України Михайла Грушевського, Наталії Полонської-Василенко, Володимира Винниченка та Ореста Субтельного".

Дай нам, Господи, більше таких громадян України, а її листа повинен прочитати Президент Леонід Кучма, за якого їй було соромно, коли він виголосив у своїй програмі перед Верховною Радою надання російській мові статусу „офіційної".

Листа Е. Кругової повинні також прочитати задурманені, незрячі депутати-„малороси" Верховної Ради.

Володимир Колюбінський
Фінікавілл, Па.

НЕ СЛІД СПИХАТИ ЗІ СЦЕНИ

У „Свободі" з 12-го січня появилася дуже прихильна рецензія Теодора Терена-Юськіва на мистецьку виставку проф. Любомира Кузьми. В ній подано коротко шлях мистця, техніку і тематику його творів, його сучасників, що творили і замикали цілу мистецько-малярську епоху останнього п'ятдесятьліття. Нічого до того додати не доводиться, зрештою це не є завданням цього „голосу читача". Дивний є лише той останній „мольовий" акорд при кінці допису: „Спроквола сходить зі сцени мистець...", такий зовсім непотрібний. Аж хочеться сказати, що він щойно „виліз на сцену", але це було би неправдиве, бо він на цій сцені вже давно і багато разів був. Але всі знають, які ті мистці, а головно, правдиві мистці: їм щоби творити, а вже щоби видавати чи виставляти, то не так важливо. Не хочеться возитися з технічною стороною виставки — купувати і добирати рами, вставляти, організовувати транспорт на виставку, уладжувати виставку, розбирати її, відвозити назад. І якби не поштовх і поміч родини, то наш мистець ще довго був би не зібрався. А матеріялів мав тепер на ще одну з половиною виставок, так що тяжко було рішитися, що виставляти. От як домалює ще кілька образів, то має готові матеріяли на дальші виставки.

Любомир Кузьма ніколи творити не переставав у ті роки, як не зібрався їх виставити. Він — атлет, сходив всі тяжкі проваллля Кетскильських гір і їздить на лещатах по тих же самих горах. Чимало маємо прикладів, де 90-літні правили державою, наприклад, канцлер Аденауер, або інші блискучі „сеньйори", як наш колишній президент Реґен чи теперішній Папа. Або 90-літній ЕКО, який з таким успіхом мав низку авторських вечорів в Україні, або інші, ще старші, як от академік Григорій Костюк чи автор Анатоль Юриняк, яким підходить під сотий вік, а вони ще так блискучо виступають чи пишуть. Вже не згадуючи нашого Нестора журналістики, також майже столітнього Івана Кедрина, який не тільки що приносить щоденно знамениті редакційні статті до „Свободи", але останньо, не дуже добачуючи писати, ще й диктує їх з голови без затримки, що не годен встигнути їх записати на машині.

То ж хто має кому заглядати у „книгу життя", щоб побачити, що там записано? Може ще дальше творче чверть століття? То пощо казати комусь „не тратьте, куме, сили, спускайтеся на дно", чи спихати когось „зі сцени", з якої він ще, Богу дякувати, не збирається сходити?

Е. Смалько
Джерзі Сити, Н. Дж.

Микола Мушинка

ЧЕРГОВИЙ ТОМ ЛЕМКІВСЬКОГО ЩОРІЧНИКА

„Аннали Лемківщини", ч. 5 (Annals of Lemkivshchyna), редактор Іван Гвозда, Фундація Дослідження Лемківщини, Ню Йорк, 1993, 256 стор.

Зміст п'ятого випуску наукового збірника, присвяченого дослідженню Лемківщини „Аннали Лемківщини", розподілено на дві частини. У першій (стор. 11-195) опубліковано дев'ять наукових статтей, в основному передруків із „Зустрічей", „Українського Календаря", „Нашої Культури" та інших видань. У другій (стор. 196-256) — в хронологічному порядку подано 35 документів з архіву Музею Організації оборони Лемківщини в справі захисту українців на території Польщі (1970-1980). Це, в основному, звернення Організації оборони Лемківщини до різних державних та міжнародних організацій, протести, петиції, меморандуми про порушення основних людських прав лемків на території Польщі тощо. І статті, і документи подано мовами оригіналу: українською, польською та англійською без паралельного перекладу та хоча б резюме, що є на шкоду справи.

Збірник відкривається ювілейною статтею Тирса Венгриновича з 1970 року, написаною до 70-ліття з дня народження польського етнографа Романа Райнфуса — одного з найвизначніших дослідників Лемківщини. Тут же подано бібліографію його наукових праць, доведену до 1977 року. Шкода, що упорядник не подбав про огляд новішої діяльности Р. Райнфуса — після 1970 та, зокрема, 1977 року.

З 1969 року є і розвідка С. Ванчицького „Лемківщина — самоцвіт України". Це — короткий огляд суспільного життя на Лемківщині від 1918 до 1944 року, в якому основну увагу звернено на культурно-освітній розвиток населення.

Т.А. Ольшанський представився у збірнику двома статтями. В першій (польськомовній) він детально розглянув зимову воєнну кампанію на Лемківщині 1914-15 р., в другій (україномовній) — проаналізував т.зв. „Команчанську республіку", в дотеперішній українській історіографії майже невідому. Республіка виникла під безпосереднім впливом Західньо-Української Народної Республіки у листопаді 1918 р. і охоплювала майже 30 сіл, розташованих на схід від Великого Вислока. Її ініціятором був священик у Великому Вислоці Пантелеймон Шпилька. Розвідка Т.А. Ольшанського є, по суті, першою статтею про Команчанську республіку. На жаль, в неї вкралися деякі помилки. Наприклад, Гуцульську республіку в Ясіню було проголошено не 7-го лютого 1918 р., а на дев'ять місяців пізніше — 8-го листопада 1918 р. Т.А. Ольшанському було відоме основне джерело про Команчанську республіку — спогади її президента Пантелеймона Шпильки, опубліковані в торонтському „Лемківському календарі на 1967 рік". Упорядник І. Гвозда зробив дуже добре, що повністю включив цей матеріял в „Аннали Лемківщини".

Спогади Пантелеймона Шпильки „Визвольні змагання Східньої Лемківщини в 1918 році" — одна з кращих статтей рецензованого збірника. В ній автор, який від 1920 до 1944 року жив у селі Валашківці та Пихні на Пряшівщині, а після війни — на Заході, подав про Команчанську республіку чимало важливих автентичних свідчень. Сам він не погоджується з терміном „Команчанська республіка", посилаючись на те, що її центром була не Команча, а Великий Вислік.

Меморіяльний характер має і стаття Володимира Бучацького „В тривожних днях німецької окупації", в якій подано опис найважливіших подій на Лемківщині від 9-го вересня 1939 до кінця 1941 року: арешти, розстріли, знищування цілих сіл, депортація жидів тощо.

Цінною є і розвідка Петра Вірхнянського „Православ'я на Лемківщині в 1926-1931 роках", на яку на-в'язує розвідка Мирослава Сича „За лаштунками т.зв. Акції на Лемківщині в 30-их роках". Йдеться про акцію державних органів у другій половині 30-их років, спрямовану на польонізацію українського, зокрема лемківського населення. В додатку вперше подано копії офіційних документів цієї акції, з яких явно випливає, що акція „Вісла" 1946 року готувалася вже у 30-их роках.

Американський професор Михаел Роман 1942 року опублікував у ЗСА статтю „Історія Мукачівської епархії" (латинським шрифром). В рецензованих „Анналах" передруковано її без змін — зі збереженням первісної мови й правопису, як документ доби. Це — стисла історія Закарпаття від найдавніших часів до 1939 року.

В останній розвідці першого розділу „Лемківська хронологія" Євген Місило подав хронологічний огляд подій на Лемківщині від січня 1945 до травня 1947 року. Тут же подано серію офіційних документів до акції „Вісла", які переконливо свідчать про те, що ця акція була запланована давно — перед вбивством польського генерала Свірчевського. А заплановано її з метою „очищення" південно-західньої території Польщі від корінного українського населення.

П'ятий том рецензованого збірника є справді важливим джерелом до дослідження найзахіднішої галузки українського народу —

(Закінчення на стор. 3)

Любарт Ліщинський

СПІВАНІ ІКОНИ Н. МАТВІЄНКО

До години третьої по полудні 19-го лютого ми, що мешкаємо у Ню Йорку і його околицях, були свято переконані, що досконало знаємо українську пісню і в тій ділянці не може бути для нас жодних таємниць. Про нашу шану і любов до неї міг засвідчити лише небувалий на тому концерті „здвиг народу", якому, здавалось, немає ліку. Збуджена перспективою зустрічі з улюбленою інтерпретаторкою народних пісень, публіка щільними групами напливала до Інституту Америки. Такого „стовпотворіння" не бачили ці мури дуже давно. Могло видаватися, що той палац трісне по швах, як рукавичка з однойменної казки. Людей тягла сюди ніколи не заспокоєна жага і, напевне, надія напитися досхочу з найчистішого джерела народного співу, а цього добра у спадок багацько понадаровувала Ніні Матвієнко наша земля. Скільки тих скринь, вщерть заповнених піснями, — гадаю, що й сама вона не відає, як таке віно помістити у душі своїй!? Треба вродитися там, у самій гущі народу, аби взяти від предків не лише різносторонній дар до мистецтва, але й вперту, цілеспрямовану натуру і працьовитість.

Потік рефлексій зупинився, коли на подіюм ступила Н. Матвієнко, а мені в тій самій секунді примарився Львів, її вихід на сцену філгармонії такою юною, такою „цвіткою дрібною", але вже тоді дуже відомою і улюбленою співочою совістю України. То було десь років двадцять п'ять тому, а знов здалося, що прошила мене та сама напруга передчуття мистецької учти, знайшла мене таки тут, аби нагадати про ту першу зустріч з її голосом там далеко, вдома, і так давно. Тепер цей пісенний дивоцвіт зібрав нас у цій залі в один клубок напруги, в очікуванні чуда рідної пісні, що спасе і заступить нас, без різниці тут чи там. Зринув перший звук і почулося якесь містичне священнодійство у храмі Полігимнії. Слухаєш тих пісень і зримо відчуваєш, що та весталка чинить зі залею, змушуючи чути і бачити очима душі, тішитися і падати у розпач, покірно йти за кожним порухом тихого, але виразно чутного аж на сходи голосу. Власне, в її інтерпретації можна сконстатувати чітку доцільність і функціональність того жанру народної творчости. Ті пісні, що виконує Матвієнко, то не забавки „для душ осолодження", то щирий помічник у священній хліборобській роботі, і тому пісня мусіла широко пливти над ланами широкополими, над безмежними просторами полів, де віками плекали роботящі руки українців хліб насущний. Любили і страждали в коханні та в самоті, дітей викохували, піснею виколисуючи. Пісня сушила рани і гострила леза шабель. Де б у широкий світ не кинуло гурт українців, там з місця, не зволікаючи, намагалися нарубати лісу, аби гуртом класти вінці зрубів красних церков, Господу на хвалу, а душам українським на спасіння в чужому краю. За роботою співаючи толокою, хутко зводили під хрест, аби мерщій освятити, запаливши, як годиться, „три свічі воскові Ісусові Христові". Поряд росла дзвіничка, гордим шоломом увінчана, щоб серце їй калаталося срібноголосим дзвоном. Знав кожен змалечку, що в межах церковної огорожі в тебе — свята земля батьківщини: тої, що довкіл віками була заполонена всілякими зайдами, чи там, де на чужині мусів класти нове гніздо, вигнаний з рідної хати. Коли у повній красі новий храм возвисився, треба було у ньому красний іконостас воздвигнути, а увесь храм образами святими та іконами нерукотворними оздобити.

Все це приписово знав кожен з нас, до того концерту, тямив, що ікони фарбами нетьм'яніючими вимальовувати можуть лиш люди, одухотворені та наділені непересічним талантом від Бога. Хто коли чув, аби їх голосом так само красно виписувати можна було? Бойовий гордий клич: „Нам поможе святий Юрій і Божая Мати", але щоб голосом та вималювати ікону св. Юра — такого не відали. Ніна довела переконливо своїм концертом, що таке було, жило воно колись у нас оте вміння виспівувати молитви та інші святощі, та билом поросло, присипалось попелом часу. Пішло, здавалось, у землю, нищене Биківнями та голодоморами, а воскресло таки і постало з попелу в нас перед очима, мало не з-під землі стрепенуло струнами душі співачки, бо натягнені ті струни, як найчутливіший сейсмограф. Шукає вона тих скарбів невгамовно, видно, за добрим прикладом Івана Гончара, нишпорила там у ще не вирубаній у пень народній пам'яті тих прадавніх, ледь жевріючих, пісенних раритетів. Знаходила, відігрівала захопленням своїм, очищала з усякої скверни, щоб „ізбавити од лукавого", і живими повертала нам у розграбовану скарбницю культури нашого народу.

В неділю по полудні взяла Ніна Матвієнко оте своє добро та й виклала нам перед очі та душі, зібравши нас на дивовижну духовну трапезу, аби ніколи ми, ні у сні вічному, не забули ні голосу її доброго, тихого, ні слів щирих і сердечних, що прилинули до нас сюди, щедро скупаними у геніяльності наших прабатьків. Вона щедро дарувала нам докази того, як палко і щиро можна таки тими нашими співаними іконами молитися до Бога і лікувати душі, пошарпані часом, журбою, нещастями, злобою і чорною завистю, впертим невибаченням ближньому своєму і набряклі марнославством.

Спів Ніни Матвієнко без решти розчиняється у вдячних принишклих слухачах, а з душ їх випрядаються щонайтонші ниточки, з яких можна виплести безконечне мереживо відроджуваної духовности і національної гордости — без тіні погорди і самохвальства. Своїм мистецтвом вона вміє порозумітися і ділитися і з дальшим ближнім. Скажіть, в який спосіб можна допровадити до такої повної мистецької симбіози, співаючи на три голоси з Керен Бішоп та Сесілією Арано, аби все було у співаному ними народному епосі, як „книжка пише". Талановиті іноземки, наділені природою чудовим слухом душі, співають у тріо з Ніною так, якби вродилися в українських степах і пройшли тривалий вишкіл у манері українського народного співу десь у студії хору ім. Верьовки. За те талановите виконання українських пісень низько вклоняюся вам, талановитим акторкам і співачкам, Керен і Сесіліє, і щиро дякую за те вичуття і зрозуміння нашого мелосу! Дав би Бог, аби доля звела вас ще колись на цьому подіюмі.

До тої недільної несподіванки, знали ми, що маємо такий хвацький стандартно-хрестоматійний набір з нашого фолкльору в освяченій стабільною традицією формі, добрій і до гучної учти, і до помпатичного фолк-фестивалю. Понад те вірили, що все те є нашою національною душею, зодягненою у флянельову псевдосвитку і втоплену в сакраментальних фалдах, невідомо чому, шовкових шараварів. Знали, любили ті наші рідні популярні пісні і не раз присмачували собі їх тонами життя, аж до тої неділі в Інституті, коли у нашій свідомості вчинилася революція, нищівніша за жовтневий переворот. Виявилося, що „золоті ключі" від автентичного фолкльору носить таки Ніна Матвієнко. На концерті вона напувала нас живою водою, геніяльної і простої несамовито, співаної народної поезії. Скільки там у тих досі незнаних піснях мелодійности, добра, невгамованих пристрастей, смутку, часами шаленого драматизму, а подекуди трішки лукавого гумору. Не певен, що так зльоту ми будемо годні оцінити той дар, що так щедро всипала у наші спраглі душі ця геніяльна артистка і незвичайна людина. Звуки лились потоком на нас, пісня міняла пісню, мінялися настрої і тональності, а спрага не могла вщухнути. Ніно, постривай, ще хвилинку, не обривай нитку свого співу!

Скільки прожили на світі і гадали, що у велемудрих книгах уже все про Україну повичитували, але такої, переломленої через пісенну призму, ніхто з нас ніколи не знав і не чув. Невже піснями можна знімати полуду, а також беззастережно доказати, що не все блискуче — то золото, а правда душі народної лежить десь глибоко за межею сприйняття часового відліку? „Десь там за горою та й за кам'яною", до якої ще йти та йти і немає кінця-краю тому шляху, по якому підеш зачарований твоїм пісенним даром, шукати далі і далі „правди битія" і естетичних витоків нашого народу. Хай співані твої ікони, як ясноока Оранта зі святої Софії береже той народ, що з глибини віків доніс і не втратив своїх співаних святостей.

АҐЕНТСТВО Ройтер повідомило, що королева Великобританії Єлисавета прийняла рішення надати лицарське звання голові ради директорів японської автобудівної компанії „Тойота" Соїтіро Тойоді. Дотепер в Японії був тільки один лицар — колишній президент концерну „Ніссан" Такаші Ісіґара.

ПОДЯКА

26-го січня 1995 року сповнилося 90 років з дня мого народження. У цей незабутній для мене день в приміщенні Канадсько-Української Мистецької Фундації мене застала приємна несподіванка. Тут зустріла мене запрошена українська громада з привітами і різними доброзичливими побажаннями – щастя, здоров'я, многоліття і вона була свідком вручення мені державної почесної відзнаки України від Президента Леоніда Кучми.

Висловлюю сердечну подяку Високопреосвященним Владикам, амбасадорові й консулові України в Канаді, представникам канадського уряду, представникам українських організацій Канади й Америки, родині, приятелям та всім тим, хто мене вітав.

Ще раз щиросердечно дякую

Ярослава Шафранюк

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —
в неділю, 5-го березня 1995 р., в приміщенні ЗУАДК-у
1206 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

10, 32, 45, 62, 83, 95, 105, 116, 128, 153, 154, 156,162, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268 269, 321, 331, 339, 347, 352, 362, 378, 383, 397, 422, 424, 430, 479.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Ствердження правосильности зборів.
3. Вибір Президії.
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів.
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами і їх прийняття.
7. Вибір нової Управи.
8. Слово секретаря УНСоюзу МАРТИ ЛИСКО.
9. Плян праці на біжучий рік.
10. Внески і запити.
11. Закриття Загальних Зборів.

У нарадах візьмуть участь:

Марта Лиско, секретар УНС
Стефан Гавриш, контролер УНС
Василь Пастушок, контролер УНС
д-р **Богдан Гнатюк**, почесний член Головного Уряду УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Стефан Гавриш, голова
Микола Пришляк, секретар Василь Євтушенко, касир
д-р Богдан Гнатюк, почесний голова

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
Чикаго, Ілл.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —
в суботу, 11-го березня 1995 р., о год. 2-ій по пол. в залі Українського Культурного Осередку
2247 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

17, 22, 100, 103, 106, 107, 114, 125, 131, 136, 139, 157, 176, 190, 220, 221, 243, 250, 259, 301, 379, 395, 399, 423, 425, 452, 472

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Ствердження правосильности зборів.
3. Вибір Президії.
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів.
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами і їх прийняття.
7. Вибір нової Управи.
8. Слово заст. предсідника УНСоюзу д-ра НЕСТОРА ОЛЕСНИЦЬКОГО.
9. Плян праці на біжучий рік.
10. Внески і запити.
11. Закриття Загальних Зборів.

У нарадах візьмуть участь:

д-р **Нестор Олесницький**, заст. предсідника УНС
Анатолій Дорошенко, контролер УНС
Стефко Куропась, радний УНС

Почесні члени Уряду УНС:
Степан Куропась
д-р **Мирон Куропась**

за УПРАВУ ОКРУГИ:
Павло Олексюк, голова Петро Питель, заст. голови
Юліян Юринець, секретар Стефан Вербовий, касир
Михайло Ольшанський почесний голова Округи

УНС – ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

ДОРОГІ ЧИТАЧІ! ШАНОВНІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Чи вам відомо, що завдяки Фондові Відродження України при УНСоюзі зроблено і робиться чимало корисних справ для становлення незалежної, демократичної, правової української держави? На сьогодні цей фонд видав на свої благочинні акції 544,000 дол.
Ось, наприклад:

– при допомозі Комітету Суспільної Опіки, Огайо до школи для незрячих у Львові вислано 900 книжок; закуплено копіювальну машину, яку тепер обслуговують усі 22 школи для незрячих в Україні; цим школам доставлено також вільні від записів касетки для роботи.
УНСоюз був головним фундатором цієї програми.

Якщо ви вважаєте, що діяльність УНСоюзу в рамках Фонду Відродження України – УНС є справді корисною, то закликаємо вас допомагати своїми посильними пожертвами для її успішного продовження.

Чеки просимо виставляти на Ukrainian National Association – Fund for the Rebirth of Ukraine, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Баль інженерів у Філядельфії

Філядельфія (Р. Лужецький). — Тут в суботу, 4-го лютого ц.р., в престижевому Готелю над Белвю, не зважаючи на велику сніговію, успішно відбувся традиційний баль інженерів з презентацією дебютанток Філядельфійського Відділу Т-ва Українських Інженерів Америки.

Після одногодинного коктейлю, о год. 7:30 інж. Методій Борецький, голова Філядельфійського Відділу ТУІА, відкриваючи баль, двомовно привітав присутніх гостей, побажав їм смачної вечері і приємної забави та представив гостям майстра церемонії д-ра Володимира Карпинича, який в свою чергу попросив о. Романа Паньківа провести молитву.

Цьогорічний баль інженерів складався з чотирьох частин: презентації дебютанток, бенкету, виступу балетної групи і забави з танцями при звуках оркестри „Темпо" Іринея Коваля.

Дебютантки і їх ескорти (зліва): Христина М. Луцик (Роман Бавер), Дора Н. Пастушак (Петро Філь), Марія Х. Дихдала (Маркіян Павлюк), Зореслава Лужецька, інж. Методій Борецький — голова Відділу ТУІА, Марія А. Ганас (Юрій Чатирка), Валерія А. Катрук (Марко Калита) і Христина М. Чатирка (Адріян Олеарчик).
(Світлив Євген Рудакевич)

Після формального відкриття, почалася церемонія презентації дебютанток, яку дуже вміло приготовили і перевели пані Стефанія Зиблікевич і Марійка та Маруся Циган. Від імені Т-ва Українських Інженерів інж. М. Борецький і Зореслава Лужецька прикрашували дебютанток відповідними лентами і складали ґратуляції, а при кінці церемонії інж. М. Борецький формально привітав дебютанток, що викликало на залі бурхливі аплявзи. Після церемонії дебютанток почався бенкет, який тривав до 9-ої год. вечора.

Після бенкету почалася танцювальна забава, яку започаткували дебютантки із своїми ескортами, а відтак із своїми батьками.

Приблизно о год. 10:30 відбувся вдалий балетний виступ під проводом маестра Володимира Шумейкіна. Балет виконав відомий танок „Болеро". Присутня публіка щедро нагородила оплесками виступ цього балету.

На бенкеті було 250 гостей, а на забаві понад 400 осіб. Дуже добре сповняв свою функцію конферансьє д-р В. Карпинич, який дуже добре вив'язався із свого обов'язку.

Всі дебютантки, члени балету і численні гості забавлялися безжурно до 3-ої години ранку при добрій оркестрі „Темпо".

З приводу цього балю фірма Айрон Ширт з Клеймонт, Делавер, випродукувала спортові сорочки з відповідними написами і емблемою ТУІА.

Цей успішний баль фільмували Роман Лужецький і Євген Рудакевич, а відеофільми можна замовляти, телефонуючи на число (215) 242-5977.

Готується...

(Закінчення зі стор. 1)

до Ораганізаційного комітету належать також громадяни із ЗСА і Англії. Головою комітету для підготови цієї конференції з терену ЗСА є, як і минулим разом, голова Асоціяції Поліційних Старшин Українського Походження в ЗСА полк. Андрій Дурбак. З його поміччю, як і з активною допомогою В. Луціва з терену Англії, тепер завершується пошук за найкращими і найбільше фаховими доповідачами на конференцію, яка, як і перша, буде відбуватися в мовах англійській та українській.

Маючи вже за собою досвід попередньої так вдалої міжнароднпї конференції боротьби з наркобізнесом у світовому маштабі, наші гості мають надію, що і тим разом плянована конференція збере найкращих світових фахівців, а вони зможуть підшукати так добре теми до доповідей, що дадуть якнайкращий ефект і допоможуть правоохоронним органам України боротися із новим, але як загрозливим в Україні, явищем. Тому поруч із Міністерством Внутрішніх Справ, як виясняє полк. В. Дідик, в конференції заанґажовані члени Служби Безпеки України та інші чинники, що працюють для охорони людини.

В. Луців, який завдяки знанні мов та міжнародних зв'язків, і тим разом буде координатором конференції зраджує нам ще один плян, який зв'язаний більше із його професією музики, що була довгі роки єдиним змістом його життя. Як розповідає він нам, Міністерство Внутрішніх Справ має свій власний ансамбль пісні і танку, який дуже успішно виступав в часі 1-ої Міжнародної конференції в Києві і захопив виконанням чужинецьких гостей. Отож В. Луців зраджує ідею приїзду цього ансамблю на Захід для публічних виступів, що в якийсь спосіб переламало б стереотип і поняття, яке зв'язане загально із організаціями, що мають за завдання стежити за безпекою та охороною своїх громадян.

В цій справі ідуть вже переговори з різними чинниками і наші гості надіються, що цей ансамбль таки загостить і до ЗСА.

Але наразі перед ними стоїть відповідальне завдання підшукати прелеґентів і зацікавити якнайширші міжнародні кола конференцією в Києві.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ПАССЕЙК, Н. Дж.
повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —
в суботу 4-го березня 1995 р. о год. 5-ій по пол. в залі Української Централі
240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

42, 134, 182.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Ствердження правосильности зборів.
3. Вибір Президії.
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних зборів.
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами і їх прийняття.
7. Вибір нової Управи.
8. Слово предсідника УНСоюзу УЛЯНИ ДЯЧУК.
9. Плян праці на біжучий рік.
10. Внески і запити.
11. Закриття Загальних Зборів.

У нарадах візьме участь:
Уляна Дячук, предсідник УНС

за УПРАВУ ОКРУГИ:
Іван Хомко, голова
Василь Марущак, секретар Юліян Котляр, касир

Черговий...

(Закінчення зі стор. 2)

лемків. Його можна придбати, пишучи на адресу: The Lemko Research Fundation, Inc., P.O. Box 651, Cooper Station, New York, N.Y. 10276 USA.

Слід сказати, що сучасне визначення території „Лемківщина" в засобах масової інформації є однобоким та неправильним. І в Україні, і в діяспорі під Лемківщиною розуміють лише південну частину Новосандецького, Горлицького, Коросняньского та Сяніцького, частково Ліского та Новотарґського повітів, тобто територію південного польського пограниччя, з якої лемків було насильно депортовано в 1946-47 роках.

Так вона представлена і на карті В. Кубійовича та М. Кулицького „Лемківщина й Надсяння" з 1938 року, опублікованій на початку „Анналів". До речі, цю карту, на якій зазначено кожне лемківське село в Галичині, подано у такому зменшенні, що на ній навіть під збільшуючим склом не можна прочитати назви жодного села. Південна границя на цій карті кінчається на державному польсько-словацькому кордоні. Далі йде „пуста територія", на якій зазначено лише кілька словацьких міст та більших сіл. В дійсності такі ж лемки як у Галичині, досі живуть і на території північно-східньої Словаччини (Пряшівщина), при чому живуть компактно у своїх первісних селах, зберігаючи свій національний характер. Ця Пряшівська Лемківщина мала би бути відображена не лише на карті, але й у змісті численних публікацій про Лемківщину, бо і пряшівські русини-українці належать до лемківської етнічної групи українського народу.

Допоможім „Літературній Україні"

У зв'язку з фінансовою кризою „Літературної України" Українська Федерація Філядельфії та околиць закликає громадянство та організації солідарно й щедро складати пожертви, щоб забезпечити вихід „Літературної України" — одного з найбільш вагомих чинників в інформаційному просторі України.

Бажаючих складати пожертви звільнені від податків пожертви через Українську Федерацію, чеки просимо виставляти на Ukrainian Federation of Greater Philadelhia, з дорискою: для „Літературної України" та пересилати на адресу: Ukpainian Federamion of Gpeater Philadelphia, P. O. Box 7109, Elkins Rark, Pa. 19027.

І. Даниленко
Українська Федерація Філядельфії та околиць

Щира подяка
всім приятелям,
знайомим і клієнтам
„Karpaty Travel" в Трентоні
за глибоке співчуття у
похоронних відправах дорогої

КАТЕРИНИ

від мужа Володимира Барановського
і дітей
та батька Збіґнева і
його дружини Марії Спірали

Додаток до
ПОДЯКИ
з приводу смерти
д-ра
ВАСИЛЯ КІНАЛЯ

Через мою особисту неувагу у ПОДЯЦІ з приводу смерти пок. д-ра ВАСИЛЯ КІНАЛЯ — пропущено частину, яку слід доповнити, а саме:

Дякуємо організаціям та приятелям за прегарні квіти: Лікарському Товариству в ЗСА, Лікарському Товариству — Відділ Ню Йорк, д-р Надії, Андрієві, Олесеві Кметам, д-рові Орестові Козецькому і Вейн та канце-лярії; Катрусі Галичин і колишнім секретаркам Марті та Розі і родині Мулам.

Дякуємо також промовцям на стипі в Домі СУМА — а саме д-рові Осипові Оришкевичеві (з Познанського університету), Василеві Самофалові з Бережанської ґімназії та мґрові Святославові Коцибалі, довголітньому приятелеві з Позная і Йонкерсу.

Юрій Кіналь, найстарший син подякував присутнім за участь в похоронах, а зять д-р Гамілтон Ґелмер поділився своїми споминами про батька його дружини Марусі.

ЯРОСЛАВА КІНАЛЬ

З глибоким смутком повідомляємо, що 30-го грудня 1994 р. в Овкгерсті (Каліфорнія) несподівано відійшов від нас незабутній і улюблений БАТЬКО, ДІДУСЬ і ТЕСТЬ

„Блаженні мертві, які вмирають в Бозі"
(Євангеліє, 14, 13)

бл. п
БОГДАН ДАНІЄЛЬ ГАМЕРСЬКИЙ

народився 8-го березня 1911 р. в Чашині (Польща).

Залишив у глибокому смутку:

дружину — ГІЛІЮ
синів — КАРЛА та
— ОРЕСТА з родинами

З глибоким жалем повідомляємо рідних, приятелів та знайомих, що у вівторок 21-го лютого 1995 р. відійшов у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.
ДМИТРО ФЕДОРІВ

економіст, колишній вояк І УД УНА і американської армії в Кореї та член Українсько-Американських Ветеранів стан 27-Бруклин.
Нар. 30-го квітня 1926 р. в селі Коропець на Тернопільщині.

ПАНАХИДА — понеділок 27-го лютого о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Сенко при вул. Бедфорд і 5-та в Бруклині, Н. Й.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ буде відслужена 28-го лютого о год. 9-ій ранку в церкві св. Духа в Бруклині, Н.Й.

Тлінні останки покійного будуть перевезені в Україну і похоронені в родинному селі Коропець.

Залишені в глибокому смутку:

дружина — МАРІЯ
донька — МАРІЯ з чоловіком ДАНІЄЛЕМ ДЕЛЯСАНДРА
внуки — РОМАН і
— АНАСТАЗІЯ
сестрінок — ІГОР САВКО
родина в Україні:
сестра — АННА БАСИСТЮК
сестрінки і племінники — ІГОР ГАРАСИМІВ з дружиною АННОЮ
— ІРЕНА ВЕРЕЩАК з мужем МИХАЙЛОМ
— МАРІЯ ПЕТРИШИН з чоловіком д-ром ЯРОСЛАВОМ
— інж. ЛЮБОМИР САВКО з родиною
— д-р ГАЛИНА РОМАНИШИН з родиною
— д-р ЛЮБОМИР КОСТИК з родиною.

Ще одне причастя

Українські Молодечі Ансамблі в Торонто

Чомусь так невідкладно хочеться поділитися сьогодні з читачами про різдвяний концерт Українських Молодечих Ансамблів під мистецьким керівництвом маестра Василя Кардаша 15-го січня 1995 року.

Побачивши масу святкової публіки, я десь глибоко у своїй свідомості подумав: що притягає людей на ці щорічні концерти унікальної мистецької асамблеї?

Думаю, що на першому місці треба поставити віру нашого народу в Бога, любов до його справедливих законів і обіцяне спасіння.

Не меншу притягальну силу має збереження і продовження наших релігійно-національних звичаїв і традицій, передання яких молодому поколінню служить метою Українських Молодечих Ансамблів і тією поривалюю невтомною працею, яку виконують усі ентузіасти цієї мистецької одиниці, починаючи від трилітніх і вгору до старших.

Може не всі присутні на різдвяному концерті ансамблів усвідомлюють собі яку лікувальну силу для душі людини дають такі концерти, коли людина забуває про денне зло, переноситься своїми почуттями у світ Духа, одушевляючися неперевершеними мелодіями наших колядок та щедрівок. Це ж свого роду духовне причастя.

Про те, що такої терапії тепер потребує кожна людина, нема потреби доказувати. Хто з нас тепер не шукає того глибокого душевного спокою, який непомітно для нас перестроює струни нашої душі і тисячним многоголосям вливає в наше єство єлей божественного блаженства, радости і насолоди?

Багато шукають цього єлею — та не всі знаходять, бо на наші душі, особливо на молоді душі, диявол розставив свої видимі і невидимі сіті. Скільки в тих сітях пропало вже нашої молоді тут і в Україні. Хіба треба всі ті лиха перераховувати? Ними кишить кобра, що стоїть у вітальні майже кожного мешканця, нею отруюються діти ще змалечку. А чого вона не доконала, то доконують школи, вулиця чи інші засоби масового затуркування чи зіпсуття.

Ось чому з таким піетизмом і святістю йдемо на різдвяний концерт УМА. А може тому, щоб оцінити їх безкорисну самовіддану працю, працю дириґента, його помічниці дружини, управи, помічників і заступників дириґента і всіх, всіх учасників — від тих найменших, що так вправно виступують „рам-па-па", чи тих прапороносців, які так серйозно і невтомно виконують свою службу. Не можна не згадати і юного декламатора, з дзвінким голосом і доброю дикцією Костика Шевеля.

Який був цей концерт? Найкращий. Кожна колядка, чи щедрівка викликала бурю оплесків, вершок вдоволення присутніх, радість і почуття вдячности.

Однією з мистецьких віньєток концерту був понадпрограмовий виступ талановитого тенора-соліста, професора Львівського Університету маестра Андріяна Андрейка з чудовим виконанням „Отче наш" і однієї колядки. Уважно слухали присутні „Молитву за Україну" Митрополита Андрея Шептицького, яку прочитав Владика Ізидор Борецький, а пізніше привітав присутніх зі святами і побажав добра і щастя УМА, всім присутнім і нашому народові в Україні.

Семен Лантух

Зустріч Н. Матвієнко

Мистецька група „Яра" під проводом режисера Вірляни Ткач, яка вже неодноразово виступала в експериментальному театрі „Ля Мама" в Ню Йорку, як теж в Україні, своєю останньою постановкою „Водоспад-відблески" викликала неабияке зацікавлення серед ширшого громадянства.

До великого успіху і пожвавленої фреквенції причинилася участь у виставі нашої славної співачки Ніни Матвієнко, знаної із зовсім окремого, питомого для неї, жанру та стилю співу. Н. Матвієнко стала рівночасно співініціятором та музичним керівником цієї вистави, де саме українська пісня вплілася в сюжет і де актори різних національностей і походження розглядали архаїчність у припадково відкритих старовинних предметах. Здійсненням цього американсько-українського проєкту, де поєднуються різномовні стихії в пошуках своєї прадавньої ідентичности, В. Ткач і Н. Матвієнко доконали при помочі української поезії і пісні.

Не дивно було, що саме жінки, членки 83-го Відділу СУА старалися використати перебування Ніни Матвієнко в Ню Йорку та зорганізували їй 14-го лютого ц.р. вечір-зустріч з членками СУА та членами громади. На запрошення імпрезової референтки Ліди Роговської Н. Матвієнко з вдоволенням погодилася зустрітися з членками нашої загально респектованої жіночої організації. Вона ж жінка, а її маленька постать вирізняється повним змісту виразом теплоти і таємниць жіночої долі на вродливому обличчі.

Голова 83-го Відділу СУА, редакторка жіночого журналу „Наше Життя" Ірена Чабан відкрила цей милий вечір-зустріч та поділилася з присутніми декількома важливими фраґментами з життя нашої славної співачки.

Н. Матвієнко, уродженка села Неділища на Житомирщині, одна із 11-ти дітей в родині Матвієнків, дружина Петра Гончара, сина славного Івана Гончара і мати трьох дітей — Івана, Андрія і Антоніни. І. Чабан, яка ще донедавна сама проживала в Україні, з великим зрозумінням сказала: „Пані Ніна обранниця українського роду, який надихає її на високе мистецтво, патріотизм і подвижницьку працю. Вона на концертах у своїй незмінній вишиванці піснями так, як ніхто голосила недолю своєї історії, і лише заля, завмерши, розуміє ці пісні серця..." І. Чабан згадала про концерт в місті Богуславі, на якому Н. Матвієнко відважно звернулася до матерів — чому вони не протестують, коли їх синів посилають в Афганістан: Чому ви каміні, де ваші серця і воле любність? — За ініціятивою Н.Матвієнко на її концерті сцену найбільшої залі в Києві „Україна" прикрасила ікона Божої Матері. На її запрошення перший раз прозвучав гимн „Ще не вмерла Україна" у виконанні славного волелюбного хору „Гомін" під дириґентурою довголітнього в'язня совєтських тюрем, щирого патріота Леопольда Ященка, при завороженій несподіванкою, онімілій авдиторії, яка піднялася з місць. І. Чабан згадала про незнайомих людей, які підходили до Н. Матвієнко, дякуючи за „врятування загиблих душ" і за „пісню, яка лікує".

Користуючись нагодою, що зустріч відбулася в день св. Валентина, Н. Матвієнко вирішила назвати свій виступ „вечором любови". Почала від першої невинної усмішки, якою виявляє свою любов до мами новонароджена дитина, перейшла до материнської любови, з надмірним почуттям співаючи колискову пісню. З її розповіді ми довідалися, яку важливу ролю в її житті відіграла її мама. Вона назвала її своєю княгинею, гордою, волелюбною, владною жінкою з твердими засадами моралі. Від мами вона перейняла любов до пісні і свого народу та вміння „володіти" піснею — завороживати душі.

Розказувала Н. Матвієнко про своє дитинство в маловничому волинському селі, родинне життя, важку працю батька, щоб заробити на „хліб насущний" для великої родини та свої шкільні роки. Свою розповідь вона густо ілюструвала піснями про любов і кохання, які вчилася від матері та які разом з нею співала. Вона сказала, які близькі до її серця пісні про любов до Бога та про велику любов людей, яка прив'язує до рідної землі. Згадала і про те, як колись в минулому, під час одного з концертів, сказали їй зняти хрестик із шиї. Вона відповіла: „Мама мені його на шию припняла і вона єдина має право його зняти".

Її пісня рідко коли весела, а часто тужлива, що нагадує квиління пташки або голосіння придавленої історичними невдачами людини — це пісня душі. Щоб її зрозуміти, треба вглибитися і відчути тони, що звучать, як каже пісня, „в серці на дні".

При кінці зустрічі Оля Гаєцька пригадала присутнім на залі про знаменний концерт, який відбувся в Оперному театрі у Львові 1988 року, організатори якого мали на меті зібрати фонди на побудову пам'ятника Т. Шевченкові у Львові. На цьому концерті виступала Ніна Матвієнко разом з хлоп'ячим хором „Дударик". Багато з нас в діяспорі оглядало цей концерт на відеострічці, переживаючи незабутні хвилини враз із нашими земляками, особливо прекрасно виконану пісню: „Ой роде наш красний". Ми тоді зрозуміли, яку ролю відіграла Н. Матвієнко в нашому відродженні і чому її називають „співуча совість України".

За цей виступ О. Гаєцька від імені всіх присутніх подякувала нашій солістці. З рамени 83-го Відділу СУА Л. Роговська подякувала Н. Матвієнко за дуже приємну зустріч.

Оля Гаєцька

Спроба сприяння підприємництву

Серед багатьох людей з України, що тепер тимчасово перебувають на терені ЗСА, є різні за фахом, віком і мотивами приїзду. Нічого кривити душею, більшість з них мають намір заробити цента, допомогти таким чином родині, що є нормальним і ніяк не підлягає осудженню. Але серед них є й такі (хай це будуть навіть одиниці), які використовують своє перебування в Америці для більш значущих, з точки зору користи Україні, як державі, що виборсується з економічної кризи, цілей. Вони вивчають місцевий підприємницький досвід, технології, закони вільного ринку, аналізують, шукають помилок у перших, переважно невдалих, приватноекономічних спробах України. Вивчають для того, щоб використати набуте вдома.

До числа останніх належиться 40-річний інженер з Івано-Франківського, кандидат технічних наук Любомир Козак, який два роки уже працює в Принстоні, Н. Дж. Приїхав сюди за досвідом, маючи покликання науковця, діяльний характер і небайдужість до долі України. Кожен нелегкий день був школою, вивченням рецептів „кухні" американської економіки. Відношення до всього не тільки аналітичне, а й критичне. До речі, його спроби аналізи причин, що привели до економічної кризи і інфляції в Україні під назвою „Пізнання України через Америку" друкує київський щоденник „Всеукраїнскіє Ведомості".

Що пропонує сьогодні досвідчений спеціаліст з України, за плечима якого десятки років практичної праці інженером, викладацької праці в інституті і досвід директора т. зв. малого підприємства? — Створення СПРУТ — організації Сприяння Підприємництву Різних Українських Товариств. Тобто, такої структури, що займалася б вивченням технологій американського виробництва і їх трансформуванням в Україну з врахуванням її умов, закуп обладнання для малого бізнесу в Україні, зразків товарів, що могли б продукуватись в Україні, залучення американських інвеститорів тощо.

Два бюра (в Україні і Америці) в складі трьох осіб з кожної сторони могли б координувати і здійснювати цю працю.

Без сумніву, що в разі здійснення задуму така структура сприяла б найголовнішому сьогодні: збереженню і використанню висококваліфікованих кадрів в Україні, які можуть покинути країну, бо самі піднятись на ноги не зможуть.

Всі пропозиції автораентузіаста знайшли відображення в проєкті статуту СПРУТ, що містить, як годиться, перебачуваний зміст праці і схему її здійснення.

Проте створення СПРУТ потребує перших фондів, які пропонується здобути з фондів, виділених американським Урядом для України чи з приватних фондів. Автор потребує допомоги в здійсненні організаційних заходів, обізнання місцевої ситуації, ділових зв'язків, в кінці-кінців. Буває ж, що людина усобілює в собі і ґенератор, і мотор, але потребує трансформатора.

Було б дуже жаль, якби залишились нездійсненими ідеї, набуті знання і досвід, інтелектуальні і ділові спроможності, шляхетні наміри спеціаліста, що має намір повертатись незабаром в Україну. Його внесок міг би бути значно вагомішим.

Для більш детального знайомства з цим проєктом окремі ділові особи, представники українських організацій і товариств можуть звернутись до Любомира Козака на число телефону (609) 799-1296, 135 South Rd., Princeton Jct., N. J. 08550.

Лідія Корсун

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

НА АКАДЕМІЧНИЙ РІК 1995/96

Згідно з рішенням Стипендійної Комісії у червні 1988 року

а) Стипендії будуть признані тільки для UNDERGRADUATE СТУДЕНТІВ визнаних каледжів та університетів (які студіюють для одержання свого першого ступеня бакалявра) і для ҐРАДУАНТІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ, які будуть прийняті до каледжу чи університету в часі виплати стипендії. Студенти зі закінченим ступенем бакалявра не можуть складати подання.

б) Студент-аплікант мусить бути АКТИВНИМ ЧЛЕНОМ УНСОЮЗУ (платить вкладку) принаймеше ДВА РОКИ при кінці березня того року в якому вносить своє подання на стипендію.

Основи признання стипендій:
1. фінансова потреба
2. предмет студій.
3. студійні досягнення
4. активність в українському громадському, а зокрема студентському житті.

До канцелярії УНСоюзу треба прислати НЕ ПІЗНІШЕ ЯК:
31-го березня 1995 р. — виповнений, підписаний і датований ФОРМУЛЯР
1-го травня 1995 р. — всі ДОКУМЕНТИ вимінені в аплікації і ФОТОЗНІМКА.

Прохання про стипендію на 1995/96 рік треба складати на формулярах, які можна отримати, пишучи на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
Attn.: Scholarship Committee
30 Montgomery Street ◆ Jersey City, N.J. 07032

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 5-го БЕРЕЗНЯ, 1995 р.

Чикаго-Південь, Ілл. Звичайні річні збори Б-ва св. Петра і Павла, Відд. 220 УНСоюзу відбудуться о год. 12-ій по пол. в залі церкви Рождества Пресвятої Богородиці, 8530 West 131 St. Riflos Park, Ill. В програмі звіти і вибір нової Управи на 1995 р. Просимо членів взяти участь. – Управа. Богдан Вовчик, секретар.

НЕДІЛЯ, 5-го БЕРЕЗНЯ, 1995 р.

Чикаго, Ілл. 106 Відділ УНС повідомляє, що Річні загальні збори Відділу відбудуться о год. 1-ій по пол. в залі під катедрою св. о. Миколая. Просимо про чисельну участь. – Мих. Марчук, секретар.